

Capitolul III — Istorie politică și social-economică — debutează cu articolul „Numele și originea costobocilor”, semnat de N. Gostar. Pe baza unor atente analize lingvistice și istorice autorul propune ipoteza potrivit căreia, „... pe un vechi teritoriu (traco)-dacic, în cursul sec. III î.e.n., se stabilesc grupările unor celți cunoscuți sub numele Coissloboci, care însă în mod treptat au fost dacizați, ajungând pînă la urmă să aibă și o dinastie (traco)-dacică. Ne-am putea gîndi și la o masivă colonizare de daci pe teritoriile acestor celți, după ce puterea lor a fost definitiv desființată de Burebista. Numele țării și al vechilor stăpîni a fost păstrat însă de dacia peste care stăpîniseră odinioară celții costoboci”.

C. Cihodaru, ocupîndu-se de „Localizarea unor triburi din lista geografului Bavarez”, precizează că „studiat metodic și numai cu preocupări științifice, izvorul acesta poate cîștiga o mai mare valoare pentru cercetările istorice”.

Considerînd că asupra mișcării lui Ioniță Popovici din Moldova, din anul 1839, istoricii noștri s-au aplecat prea puțin, Gh. Platon reia tema încercînd, pe baza consultării unui vast material de arhivă, să aducă noi contribuții la cadrul general și orientarea mișcării.

În continuare urmează două articole care tratează probleme de istorie contemporană a județului Iași. Este vorba despre „Istoria economică a județului Iași în perioada interbelică (Elena Zaharia) și... „Cu privire la situația reformei agrare în județul Iași în anii 1928—1930” (C. Botez).

Al. Zub semnează articolul „A. D. Xenopol (Note istoriografice)” în care comunică date interesante despre „autorul primei sinteze comprehensive de istorie națională”, în concepția căruia istoricul trebuia să arate „care sînt puterile ce împing pe popoare spre progres sau spre decădere, care este direcția mersului lor și aceea a mersului omenirii”.

Al patrulea capitol al volumului cuprinzînd articole despre mișcarea muncitorească și democratică, debutează cu materialul „Aportul socialiștilor ieșeni la răspîndirea marxismului în România”, semnat de Georgeta Tudoran. Autoarea, pe baza unei atente consultări a documentelor vremii, subliniază „meritul socialiștilor români, în cadrul cărora un loc de frunte îl ocupă socialiștii

ieșeni, în orientarea mișcării revoluționare, a cercurilor muncitorești și socialiste pe pozițiile teoretice ale celei mai înaintate științe despre lume și societate, pe pozițiile marxismului”.

Urmează apoi articolele datorate lui D. D. Rusu (Din istoricul legislației muncii în România. Legea din februarie 1906); I. Saizu (Greve ale muncitorilor în perioada luptei pentru instaurarea puterii populare); A. Loghin (Contribuția organizațiilor muncitorești ieșene la crearea partidului unic al clasei muncitoare). Încheind această rubrică, Gh. I. Ioniță în articolul „Lucrețiu Pătrășcanu — gînditor social-politic” reușește o prezentare completă a problemelor abordate de marele istoric român.

Ultimul capitol al volumului de care ne ocupăm — Monumente și locuri istorice — începe cu studiul lui N. Grigoraș „Două monumente de artă feudală din împrejurimile Iașului: Mănăstirile Hlinea și Aroneanu” în care, cu cunoscuta-i competență, autorul aduce noi contribuții la studiul acestor importante urme materiale ale evului mediu românesc.

D. Vacăriu, semnînd articolul „Un nou și valoros obiectiv muzeistic ieșean: Casa Dosoftei” precizează că deschiderea sa marchează „... un vechi deziderat al moldovenilor de a avea în centrul cultural al Iașilor un muzeu cu asemenea profil, în care să se păstreze memoria tuturor scriitorilor reprezentativi...”. Printre raritățile aflate în noua instituție, adevărate monumente de limbă și măiestrie caligrafică, autorul enumeră Apostolul scris de popa Bratu din Brașov, Evanghelia cu învățătura tipărită de Coresi, primele tipărituri ale mitropolitului Dosoftei, care constituie adevărate puncte de atracție pentru vizitatori.

Acest capitol mai cuprinde articolele „Un edificiu al mișcării muncitorești: Casa din strada Max Vexler” (K. Miriam); „Un prestigios lăcaș de cultură — Ateneul popular Tătărași (1919—1940)” (C. Cloșcă) și „Vila Sonet — Mihai Codreanu” (Agurița Vicoeanu).

Volumul pe care am încercat să-l prezentăm se încheie cu o rubrică de Documente prin care se pun în circuitul științific numeroase piese de arhivă din colecțiile muzeelor ieșene.

M. DUMITRESCU

„STUDII ȘI COMUNICĂRI”, BACĂU, 1971

Volumul „Studii și Comunicări” 1971 (apărut în 1972), editat de către Muzeul de științele naturii din Bacău, aduce importante contribuții la cunoașterea covorului vegetal, nu numai a jud. Bacău, dar în general de pe cuprinsul întregului teritoriu al Moldovei. Valorificarea resurselor vegetale, ridicarea productivității fitocenozelor, folosirea rațională a resurselor naturale, ocrotirea celor mai valoroase biotipuri, reclamă un studiu apro-

fundat și amănunțit de cunoaștere atât a florei cît și a vegetației, corelate cu factorii de mediu și cu cei biotici.

Această regiune din țara noastră, mai puțin cunoscută din acest punct de vedere, în ultimii ani a început să se impună datorită unui mănunchi de inimoși cercetători, sub îndrumarea competentă a conducerii Muzeului de științele naturii din Bacău, iar rezultatele să fie cunoscute prin publicarea

lor în culegerea de specialitate a muzeului. Volumul cuprinde și o serie de comunicări cu caracter fundamental, cercetări care mai repede sau mai târziu vor constitui puncte de plecare în vederea unor noi studii cu caracter aplicativ.

Sînt publicate un număr mare de lucrări (35), din diferite domenii ale botanicii.

Cercetările de anatomie cum sînt cele a lui C. Toma (*Anatomia organelor vegetative la Onobrychis transilvanica Simk. din diferite masive muntoase*), sau a G. Filipescu (*Date anatomice comparative la specia Ficaria verna Huds.*), scot în evidență strînsa interdependență dintre structura histologică a diferitelor organe și condițiile de mediu.

Alte lucrări clarifică apartenența unor specii la anumite genuri după structura lor anatomică, sau scot în relief anumite particularități de structură ale frunzei, ce ar putea servi la deosebirea speciilor din cadrul aceluiași gen, sau a genurilor din aceeași familie (C. Toma și colab., I. Bără și colab.).

Se aduc contribuții importante la studiul algelor, patrimoniul algologic al patriei noastre îmbogățindu-se cu noi taxoni sau chiar genuri noi (L. Gruia : *Alge cefice noi pentru flora României*), nesemnate pînă în prezent în țara noastră. Aceiași autor caută să facă o repartitie a zonării altitudinale a algelor în Masivul Bucegi, concluziile însă după părerea noastră încă nu pot fi generalizate, din lipsa unor cercetări similare și în alte masive.

T. Chifu și Gh. Vițalariu (*Contribuții la cunoașterea macromicetelor din bazinul Crasnei*), M. Toma și P. Pascal (*Macromicete din bazinul Bistriței auri*), se ocupă cu studiul ciupercilor din cîteva regiuni unde acest grup de plante era aproape necunoscut.

Gh. Sava abordează cu multă pricepere un grup de plante puțin studiat în țară la noi și anume lichenii. Regiunile cercetate care constituie puncte albe pe harta țării noastre se dovedesc din ce în ce mai interesante, după cum rezultă din numărul de specii identificate pentru prima oară în Repu-

blica Socialistă România (*Flora lichenologică a pădurilor din împrejurimile orașului Adjud, sau Lichenii din bazinul Uzului, regiunea Munților Nemirei și Ciucului*).

Nu sînt trecute cu vederea nici cercetările briologice, Gh. Mihai și V. Barabaș (*Cercetări asupra florii briologice a dealului Măgura — Tg. Ocna*), îmbogățind inventarul briofloristic și făcînd unele considerații ecologice, briogeografice și asupra fitocenozelor muscinale.

Cele mai extinse sînt cercetările de floră și vegetație a plantelor superioare. Sînt identificate specii noi pentru țara noastră (Gh. Vițalariu și M. Leucov), se completează inventarul floristic al Moldovei (D. Mititelu și colab. Gh. Mihai, C. Bîrjoveanu și alții), sînt semnalate noi stațiuni pentru gîrnită, considerate pînă în prezent cele mai nordice din Moldova (C. Bîrcă), se cercetează localități necunoscute încă din punct de vedere floristic, toate acestea completează arealul de răspîndire al plantelor din țara noastră.

Studiul vegetației, care la noi s-a dezvoltat mult mai tîrziu, relativ fiind o știință mai nouă, reprezintă o contribuție valoroasă la dezvoltarea geobotanicii românești. Asociațiile descrise, corelate cu factorii de mediu vor contribui la o mai bună cunoaștere și valorificare a potențialului vegetal în patria noastră.

Aceste lucrări au fost elaborate sub conducerea unor oameni cu mai multă experiență ca : C. Burduja și colab., C. Dobrescu și colab., D. Mititelu, Gh. Mihai, E. Turenschi și colab. și alții. Se aduc contribuții la cunoașterea plantelor medicinale, sursă de materii prime pentru sintetizarea unor medicamente (P. Pascal). Se elucidează unele probleme fiziologice (Gh. Acatrinei și colab. *Endomitoza și mitoza în procesul diferențierii celulare la Dahlia variabilis Cav*) și multe altele.

Volumul „Studii și Comunicări” 1971 al Muzeului de științele naturii din Bacău, contribuie la creșterea prestigiului științei în patria noastră, lucrările fiind elaborate și editate la un înalt nivel științific.

Dr. Vasile CODOREANU

„ANUARUL MUZEULUI ETNOGRAFIC AL TRANSILVANIEI” PE ANII 1968—1970

La începutul anului 1972, a apărut cel de-al V-lea volum din „Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei”, volum prin care colectivul de specialiști ai acestei instituții muzeale clujene și alți oameni de știință aduc o nouă și valoroasă contribuție la cunoașterea formelor de viață și cultură populară de pe teritoriul care formează aria de cercetare științifică, de colecționare și valorificare expozițională a muzeului din Cluj.

Tomul voluminos, cu peste 500 pagini, reunește studiile elaborate pe baza cercetărilor efec-

tuate între anii 1968—1970. Printr-un efort științific și editorial, care se cere subliniat, depus de colectivul muzeului, acest ultim volum aduce oarecum „la zi” activitatea de cercetare științifică, creînd premisele necesare pentru apariția cu regularitate a publicației la care ne referim, așa cum reclamă de altfel și titlul ei.

Tematica variată, interesantă, tratată laborios de către autori, cu o documentație bibliografică impunătoare, reclamă lectura atentă și directă a întregului volum. Din această cauză nu ne vom